

Informatie over meldingen en toezicht naar sectorale indeling

Nederlandse Arbeidsinspectie

26 februari 2025

Inleiding

1. In het regeerprogramma heeft het kabinet aangekondigd om een verkenning te starten naar de mogelijkheid om op sectoraal niveau het inlenen van arbeidskrachten te verbieden of een verplichting op te nemen om een bepaald percentage in eigen dienst te nemen.¹ Het Ministerie van SZW doet deze verkenning. SZW wil daarvoor in kaart brengen in welke specifieke sectoren arbeidsrisico's samenkomen en relatief veel overtredingen van de arbeidswetten zijn. De Nederlandse Arbeidsinspectie maakt risicoanalyses om haar capaciteit gericht in te kunnen zetten op de meest ernstige arbeidsrisico's. Tevens heeft de Inspectie informatie over daadwerkelijk uitgevoerde inspectiebezoeken en handhaving. Deze informatie over risico's en toezicht is zover als mogelijk overzichtelijk en inzichtelijk gemaakt op sectorniveau, zodat SZW en anderen dit kunnen gebruiken.
2. Het is **belangrijk** om **deze informatie steeds te bezien vanuit de context waarin ze tot stand is gekomen om te duiden welke conclusies wel en niet gerechtvaardigd zijn op grond van deze informatie. Het is dus steeds zaak de informatie** te plaatsen in de context van geldende arbeidswet- en regelgeving, de wettelijke taakopdracht van het toezicht en de algemene werkwijze van de Arbeidsinspectie.
3. Van belang is tevens dat het begrip sector een eenduidigheid kan suggereren over een realiteit die zeer divers is. Bijvoorbeeld omdat bedrijvigheid zich ontwikkelt, scheidslijnen in de praktijk minder scherp zijn dan een administratieve indeling kan suggereren, maar ook omdat werkgevers zich in sterke of minder sterke mate in branches of sectoren organiseren, zich wel of niet aan cao's binden of gebonden voelen, sommige sectoren via regelgeving (vergunningen, certificatievereisten etc.) vaster omljnd zijn dan andere etc.

Voor een goed begrip van de totstandkoming van de informatie uit de meldingen en toezicht wordt onderstaand eerst de algemene werkwijze van de Arbeidsinspectie beschreven en daarna de sectorale informatie.

Algemene werkwijze

4. De Nederlandse Arbeidsinspectie draagt bij aan **eerlijk, gezond en veilig werk en aan bestaanszekerheid voor iedereen**. Zij doet dit door: toezicht te houden op de naleving van arbeidswetgeving en op de doeltreffendheid van de uitvoering van de sociale zekerheid; waar mogelijk en nodig te handhaven en strafrechtelijk onderzoek te verrichten; en knelpunten en belangrijke ontwikkelingen binnen haar domein te signaleren.

De regels voor veilig, gezond en eerlijk werk zijn opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet), Arbeidstijdenwet (ATW), Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi), Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie (WagwEU), Wet arbeid vreemdelingen (WAV), Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (WML) en de Warenwet.² Onder andere arbeidsuitbuiting als vorm van mensenhandel is strafbaar gesteld in het Wetboek van Strafrecht.

Iedere vier jaar schetst de Arbeidsinspectie de ambities, programmatische werkwijzen en activiteiten in haar Meerjarenplan voor de komende jaren.³ In jaarplannen vindt verdere specificering plaats.⁴ Ook licht de Arbeidsinspectie haar werkwijze geregeld publiekelijk toe.⁵

¹ Zie p. 24 van [Regeerprogramma kabinet-Schoof | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#).

² De uitwerking van de Wet aanpak schijnconstructies is geregeld in de genoemde wetten en in bepalingen opgenomen in Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.

³ Zie het meest recente Meerjarenplan 2023-2026: [Meerjarenplan 2023-2026 | Jaarplan | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

⁴ Zie het meest recente Jaarplan 2025: [Jaarplan 2025 | Jaarplan | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

⁵ Zie o.a. de uitleg bij de Kamervragen naar aanleiding van het onderzoek dat de NOS en Nieuwsuur hebben verricht naar Schiphol ([Werkwijze Nederlandse Arbeidsinspectie | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)) en de meest recente technische briefing in de Tweede Kamer (<https://debatdirect.tweedekamer.nl/2025-01-28/sociale-zaken-werk/klompezaal/nederlandse-arbeidsinspectie-over-het-jaarplan-2025-16-30/onderwerp>).

De Arbeidsinspectie legt verantwoording af via haar jaarverslagen⁶, programmarapportages⁷, projectrapportages⁸, monitors⁹, effectonderzoeken¹⁰ en factsheets¹¹. Ook publiceert de Arbeidsinspectie signalen over knelpunten en belangrijke ontwikkelingen op haar website.¹² Tot slot is de Arbeidsinspectie transparant over de resultaten van individuele inspecties.¹³ Deze documenten bij elkaar geven een goed beeld van de werkwijze en resultaten van de Arbeidsinspectie.

5. **Toezicht houden is keuzes maken.** De Arbeidsinspectie heeft circa 1.750 fte. De potentiële toezichtpopulatie is echter vele malen groter. Onderstaand plaatje illustreert dat.¹⁴ Binnen de populatie bedrijven zijn met name de bedrijven relevant die ook werkgever zijn. Op grond van wet- en regelgeving ligt de verantwoordelijkheid voor eerlijk, gezond en veilig werk bij werkgevers en werknemers. Nederland heeft circa 332.000 werkgevers.¹⁵

TOEZICHT HOUDEN IS KEUZES MAKEN

~1750 fte

6. Om keuzes te maken houdt de Arbeidsinspectie risicogericht toezicht door programma's en daaruit voortvloeiende projecten, en door registratie, beoordeling en opvolging van meldingen en verzoeken.¹⁶ Welke risico's zij aanpakt, baseert de Inspectie op een zo breed mogelijke cijfermatige en statistische informatiepositie en risicoanalyses. De risicoanalyse vindt plaats op drie niveaus: strategisch, tactisch en operationeel.

⁶ Zie [Jaarplannen en -verslagen | Nederlandse Arbeidsinspectie | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

⁷ Zie o.a. de rapportages van het programma Uitzendbureaus ([Programmarapportage Uitzendbureaus 2020-2022 | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)) en het programma Asbest ([Programmarapportage Asbest | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)).

⁸ Zie o.a. de rapportage over gezond en veilig werken in depots van pakketbezorgdiensten ([Gezond en veilig werken in depots van pakketbezorgdiensten | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)).

⁹ Zie o.a. de Monitor arbeidsongevallen 2022-2023 ([Monitor arbeidsongevallen 2023 | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)) en de Monitor Arbo in Bedrijf 2022-2023 ([Arbo in bedrijf 2022-2023 | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)).

¹⁰ Zie o.a. Effectonderzoek nieuwe aanpak ongevalsonderzoek 2024 ([Effectonderzoek nieuwe aanpak ongevalsonderzoek 2024 | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)) en Effectonderzoek Ketenaanpak pakketdienstverleners ([Effectonderzoek Ketenaanpak Pakketdiensten | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)).

¹¹ Zie o.a. de factsheet Uitzendkrachten en arbeidsongevallen 2022 ([Factsheet uitzendkrachten en arbeidsongevallen 2022 | Publicatie | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)) en de factsheet Arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling 2023 ([Factsheet arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling 2023 | Publicatie | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)).

¹² Zie o.a. signalen over de Registratie Niet-Ingezetenen ([Bestuurlijk signaal Registratie Niet-Ingezetenen \(RNI\) | Publicatie | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)), Ontslag op staande voet ([Signaal ontslag staande voet | Publicatie | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)) en financiële drijfveren bij overtredingen van de Wet arbeid vreemdelingen ([Signaal Nederlandse Arbeidsinspectie financiële drijfveren overtredingen Wav | Publicatie | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)).

¹³ Zie [Inspectieresultaten | Nederlandse Arbeidsinspectie | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

¹⁴ Bronnen: [Bevolkingsteller | CBS](#), [Beroepsbevolking | CBS](#), [Bedrijven; bedrijfstak | CBS](#).

¹⁵ Zie [Bedrijven, zelfstandigen, uitzendkrachten en werknemers naar bedrijfstakindeling, 2022 | CBS](#).

¹⁶ De verhouding tussen het actieve en reactieve werk is circa 50:50 ([Jaarverslag 2023 | Jaarverslag | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)).

7. De strategische **risicoanalyse** vindt plaats door een inspectiebrede risicoanalyse (IRA) en omgevingsanalyse en leidt tot het meerjarenplan.¹⁷ Het lopende meerjarenplan betreft 2023-2026. De IRA wordt gebruikt om de risico's op het gehele werkterrein in kaart te brengen en ten opzichte van elkaar te wegen. Het werkterrein van de Arbeidsinspectie omvat 22 hoofdrisico's, die zijn afgeleid uit wet- en regelgeving en beleidsdoelstellingen van het ministerie van SZW. De IRA rust zo veel mogelijk op wetenschappelijke bronnen en wordt jaarlijks geactualiseerd met de nieuwste gegevens van het CBS, onderzoeksinstituten en onderzoeken van de Arbeidsinspectie zelf. Voor 2023-2026 geprioriteerde risico's zijn onder meer: illegale tewerkstelling, onderbetaling, ongewenst gedrag, fysieke overbelasting en blootstelling aan gevaarlijke stoffen.¹⁸

De Arbeidsinspectie werkt programmatisch om vraagstukken en maatschappelijke risico's effectief aan te pakken en om zich aan te kunnen passen als veranderingen in de maatschappij daarom vragen. Dit actieve toezicht vindt in de periode 2023-2026 plaats in **11 programma's**.¹⁹

Programma's Arbeidsinspectie
1. Arbeidsuitbuiting & Ernstige benadeling
2. Uitzendbureaus
3. Migratieregelingen, Internationaal, Schijnconstructies en Cao-naleving
4. Toezicht SUWI/Toezicht Sociaal Domein
5. Psychosociale arbeidsbelasting, Arbeidsdiscriminatie en Fysieke belasting
6. Asbest en Ioniserende straling
7. Blootstelling aan gevaarlijke stoffen
8. Major Hazard Control
9. Certificatie & Markttoezicht
10. Goed werkgeverschap in sectoren en ketens
11. Trends en ontwikkelingen

8. Binnen ieder programma is opnieuw sprake van risicoanalyse. Deze tactische risicoanalyse leidt tot het maken van keuzes, bijvoorbeeld de keuze van specifieke sectoren, doelgroepen en interventies. Binnen de projecten van een programma vindt dan de operationele risicoanalyse plaats. Die is gericht op het bepalen bij welke subjecten een gerichte interventie plaatsvindt.

¹⁷ Zie [Meerjarenplan 2023-2026 | Jaarplan | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

¹⁸ Zie p. 10 van [Meerjarenplan 2023-2026 | Jaarplan | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

¹⁹ Zie p. 13 van [Meerjarenplan 2023-2026 | Jaarplan | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

9. Om maatschappelijk effect te bereiken zet de Arbeidsinspectie verschillende toezichts- en handhavingsinstrumenten in.²⁰ Deze inzet is afhankelijk van de motieven van werkgevers om relevante wet- en regelgeving wel of niet na te leven. De Inspectie gebruikt hierbij het **analytische denkmodel van de werkgeverspiramide** (zie hieronder). Onderaan de piramide bevindt zich de meerderheid van werkgevers die zich aan de arbeidswetten houdt. De top van de piramide bestaat uit werkgevers die vanuit berekenend gedrag de arbeidswetten hardnekkig overtreden en voor misstanden in de werksituaties zorgen.

De Arbeidsinspectie streeft naar de inzet van een optimale interventiemix die zo goed mogelijk is afgestemd op kenmerken van de doelgroepen. Inzicht in de nalevingsmotieven is daarbij erg belangrijk. Bij werkgevers die de regels niet kennen of kunnen toepassen, zet de Inspectie in op preventieve instrumenten zoals voorlichting en zelfinspectietools.²¹ Uit onderzoek onder de doelgroep blijkt dat gebruikers van de zelfinspectietool vaker dan anderen overgaan tot het nemen van maatregelen om gezonder, veiliger of eerlijker te werken.²² Bij doelbewuste overtreders kiest de Inspectie juist voor harde bestuursrechtelijke handhaving (zoals boetes en stilleggingen) en de inzet van strafrecht. Bij de keuze van de interventiemix gebruikt de Arbeidsinspectie gedragswetenschappelijke inzichten en praktijkervaringen, waaronder de zogeheten interventietoolbox.²³

10. De Arbeidsinspectie houdt ook **toezicht op basis van meldingen** (reactief toezicht).²⁴ Daarbij kan het gaan om ongevalsmeldingen en andere verplichte meldingen zoals asbestverwijdering of duikarbeid, of om signalen, klachten en verzoeken. De beoordeling en afhandeling van meldingen geeft de mogelijkheid om te reageren op wat vanuit de samenleving wordt aangedragen en biedt dus ook een aanvulling en check of de actieve risicogestuurde programma's de meest relevante arbeidskwesties in beeld hebben. Ruwweg de helft van alle inspanningen van de Arbeidsinspectie richt zich op meldingen van burgers, organisaties en

²⁰ Zie p. 7 van [Meerjarenplan 2023-2026 | Jaarplan | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

²¹ Zie [Zelfinspectie.nl: Eerlijk, gezond en veilig werk | Zelfinspectie door de Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

²² Zie p. 8, deel 'Cijfers en feiten' van [Jaarverslag 2023 | Jaarverslag | Nederlandse Arbeidsinspectie](#). Met de zelfinspectietools en checklists worden jaarlijks meer dan 50 duizend werkgevers bereikt (p. 7).

²³ Zie [De Interventietoolbox | BIN NL](#).

²⁴ Zie p. 14 en verder van [Meerjarenplan 2023-2026 | Jaarplan | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

partners en de opvolging daarvan. De Inspectie beoordeelt alle ontvangen informatie zorgvuldig en zet die door voor de juiste opvolging. Dit gebeurt op basis van vastgestelde criteria en op transparante wijze.²⁵ Bij de opvolging van de ontvangen informatie streeft de Arbeidsinspectie naar blijvende gedragsverandering bij werkgevers.

De ontvangen informatie is veelsoortig van aard. Allereerst gaat het om meldingsplichtige arbeidsongevallen. Werkgevers zijn verplicht om arbeidsongevallen te melden als sprake is van ziekenhuisopname, blijvend letsel en overlijden.²⁶ In 2023 ontving de Arbeidsinspectie bijna 3.900 ongevalsmeldingen.²⁷ Sinds 2023 heeft de Arbeidsinspectie een nieuwe aanpak van onderzoek naar arbeidsongevallen. In de meeste gevallen mogen werkgevers zelf onderzoek doen naar het ongeval en moeten zij een rapportage met een verbeterplan opstellen. Het doel hiervan is dat de werkgever leert van het arbeidsongeval en de veiligheid in het bedrijf verbetert. Deze aanpak blijkt effectief: 84% van de werkgevers voert alle maatregelen in het verbeterplan door, 39% van de werkgevers neemt zelfs aanvullende veiligheidsmaatregelen.²⁸

Daarnaast ontvangt de Arbeidsinspectie een ander type melding, namelijk meldingen over situaties waarbij sprake is van ongezond, onveilig en oneerlijk werk (klachtmeldingen). Alle meldingen worden centraal geregistreerd, risicogericht beoordeeld en, indien opvolgingswaardig, doorgeleid naar een regioteam of een programma binnen de Inspectie. In 2023 ontving de Arbeidsinspectie 11.734 klachtmeldingen, waarvan er 4.620 zijn opgevolgd.²⁹ Klachtmeldingen zijn niet opvolgingswaardig als zij bijvoorbeeld onvoldoende of verouderde informatie bevatten of buiten het toezichtsdomein van de Inspectie vallen.

Tot slot is er – naast de registratie, beoordeling en opvolging van ongevalsmeldingen en klachtmeldingen – nog meer reactief werk.³⁰ Dit zijn onder andere de verwerking van kennisgevingen (bijvoorbeeld asbestwerkzaamheden), de behandeling van aanvragen voor de inzet van zogenoemde kunstkinders en de verstrekking van aangevraagde ontheffingen voor nachtarbeid. Ook verwerkt de Arbeidsinspectie (informatie)verzoeken op grond van de Wet open overheid of dienst Justis.

Informatie uit de inspectiebrede risicoanalyse

11. Gevoegd bij dit document is de **Sector- en beroepeninformatie – Inspectiebrede Risicoanalyse 2022**.³¹ Zoals hierboven is aangegeven, is de Inspectiebrede Risicoanalyse (IRA) een belangrijke bouwsteen voor het bepalen van de prioritaire arbeidsrisico's en voor het bepalen van de capaciteitsinzet van de programma's. In die analyse zoals vervat in de excel sheets is een aantal samenvattende indicatoren opgenomen in de bovenste rijen van ieder (sector)blad, zodat in één oogopslag zichtbaar is of in een bepaalde sector of beroepsgroep meer risico's spelen op het domein van gezond, veilig of eerlijk werk dan in andere sectoren of beroepsgroepen. Elke samenvattende indicator bestaat uit meerdere onderliggende indicatoren. Alle indicatoren zijn toegelicht in een beschrijvend document. De IRA plaatst de risico's op alle werkvelden van de Arbeidsinspectie in een vergelijkbaar perspectief.³² Via het gebruik van objectieve, kwantitatieve gegevens uit externe en interne bronnen (CBS, NEA, ontvangen klachtmeldingen en arbeidsongevallen, Arbo in Bedrijf³³ etc.) worden zo arbeidsrisico's als onderbetaling, illegale tewerkstelling, ongewenst gedrag, werkdruk, fysieke belasting en blootstelling aan gevaarlijke stoffen met elkaar vergeleken. Met de gepubliceerde zogeheten sector- en beroepentabellen (inclusief de toelichting bij de berekeningswijze) geeft de Arbeidsinspectie inzicht in de mate waarin arbeidsrisico's zich in de

²⁵ Zie beoordeling meldingenproces Algemene Rekenkamer: [Focus op onveilige arbeidsomstandigheden | Rapport | Algemene Rekenkamer](#).

²⁶ [Arbeidsongevallen | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

²⁷ Zie p. 12, deel 'Cijfers en feiten' van [Jaarverslag 2023 | Jaarverslag | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

²⁸ Zie [Effectonderzoek nieuwe aanpak ongevalsonderzoek 2024 | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

²⁹ Zie p. 17, deel 'Cijfers en feiten' van [Jaarverslag 2023 | Jaarverslag | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

³⁰ Zie p. 15 van [Meerjarenplan 2023-2026 | Jaarplan | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

³¹ Bijlage 1.

³² Zie [Meerjarenplan 2023-2026 | Jaarplan | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

³³ Zie [Arbo in bedrijf 2022-2023 | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)

verschillende sectoren in Nederland manifesteren. Deze cijfers staan dus aan de basis van de inzet van de Arbeidsinspectie, maar zeggen niets over die inzet (zoals de ingezette typen interventies en resultaten daarvan).

De NEA is een belangrijke bron voor de IRA. Het CBS beheert de gegevens uit de NEA. Andere organisaties, zoals de Arbeidsinspectie, kunnen deze gegevens voor statistische doeleinden gebruiken.³⁴ Werknemers die in Nederland werken maar niet ingeschreven zijn op een Nederlands adres (zoals bijvoorbeeld arbeidsmigranten die in Noordrijn-Westfalen wonen en op de Veluwe werken, maar ook arbeidsmigranten die wel in Nederland verblijven en ten onrechte in de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) staan in plaats van als ingezetenen in de Basisregistratie Personen (BRP)) zijn geen onderdeel van de doelpopulatie van de NEA. Bepaalde groepen zijn ondervertegenwoordigd onder de werknemers die met de NEA meedoen, zoals werknemers met een migratieachtergrond, praktisch opgeleiden en jongere werknemers. Dit kan tot vertekening van de resultaten leiden. Door middel van weging (dat wil zeggen dat werknemers die behoren tot groepen die ondervertegenwoordigd zijn, zwaarder meetellen) kan deels voor die vertekening worden gecorrigeerd. Omdat onbekend is hoeveel vertekening de resultaten nog bevatten na die correctie, blijft het belangrijk in de interpretatie van de resultaten rekening te houden met die mogelijke vertekening. Temeer omdat de ondervertegenwoordigde groepen relatief veel werknemers bevatten die kwetsbaar zijn voor ongezond, onveilig en oneerlijk werk.

Voor de arbeidsrisico's op het domein gezond en veilig werk geldt dat deze makkelijker te onderbouwen zijn met cijfers uit betrouwbare bronnen dan de arbeidsrisico's op het domein eerlijk werk. Dit is ook begrijpelijk, omdat die gedragingen van werkgevers (onderbetaling, illegale arbeid, etc.) per definitie heimelijk zijn. Ook het gebruik van enquêtes heeft beperkingen (zie hierboven). Voor de Arbeidsinspectie is dit reden om zelf, via bedrijfsbezoeken, een representatief beeld van de naleving van verschillende eerlijk werkwetten proberen te verkrijgen.³⁵

In Tabel 1 staan de tien sectoren met de hoogste totaalscore in de IRA afgebeeld. Deze score is gebaseerd op de samenvattende indicatoren voor zowel gezond, veilig als eerlijk werk. Meer informatie over de berekening van de score is te vinden in de toelichting op de sector- en beroepentabellen, zoals gevoegd bij dit document. In de top 10 zien we vooral industriële sectoren (met name de voedingsindustrie), transport en opslag (vrachtbehandeling en opslag), een groothandelssector (vlees en vleesproducten) en een sector in de persoonlijke dienstverlening (wasserettes),

Tabel 1 Top 10 sectoren met hoogste totaalscore in IRA (Arbo en AMF)

Sector	Totaalscore IRA
Industrie slachterijen en visverwerking	81
Industrie vervaardiging vleesproducten	77
Transport vrachtbehandeling	74
Industrie vervaardiging cement kalk gips producten daarvan	74
Industrie vervaardiging motorvoertuigen	74
Groothandel vlees en vleesproducten	74
Transport opslag	73
Persoonlijke dienstverlening wassen en chemisch reinigen	73
Industrie vervaardiging van houdbare banketbakkerswaren	73
Transport logistieke diensten	72

³⁴ Het CBS stelt als voorwaarde dat de resultaten van alle analyses worden gepubliceerd.

³⁵ Zie [Eerlijk werk in Nederland | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)

Informatie uit toezicht

12. Het tweede deel van de cijfers heeft betrekking op het uitgevoerde toezicht. Omdat de Arbeidsinspectie naleving bevordert en **toezicht en handhaving** doet, zijn **de ICT-systemen gericht op de ondersteuning van die processen**. Dit betreft het zaakstelsel waarin alle documenten in relatie tot een inspectiebezoek, opgevraagde bescheiden, verslagen van het horen van werknemers, geconstateerde overtredingen en correspondentie met de werkgever zijn gerangschikt. De informatie is in eerste aanleg niet verzameld, bedoeld of geschikt voor (statistische) analyse op grond van indelingen in categorieën, thema's, branches of sectoren.
13. Dat laat onverlet dat de informatie die de Arbeidsinspectie heeft, achteraf is te analyseren en te rangschikken naar achteraf relevant geachte indelingen in categorieën, thema's, branches of sectoren. Voor het doel van deze analyse is dus met name de sectorale invalshoek relevant. In alle gevallen blijft echter als voorbehoud staan dat er **geen statistisch representatief beeld van een sector is beoogd of wordt gepresenteerd** op grond van de meldingen of handavingsinformatie van de Inspectie zelf.
14. Voor deze analyse heeft de Arbeidsinspectie gekeken naar de ontvangen ongevalsmeldingen en klachtmeldingen, naar haar uitgevoerde inspecties en wat de inspecteurs hebben aangetroffen (wel of geen overtredingen, welke overtredingen). Deze analyse is uitgevoerd voor de periode 2018-2022.³⁶ Het betreft resultaten van een tussenstap in een meer omvattende gegevensanalyse met de werktitel Toezicht Historie Analyse (THA), waarin de Arbeidsinspectie de komende tijd zelf beziet welke nuttige inzichten over toezicht zijn te genereren. Die analyse zal niet noodzakelijkerwijze een sectorale opsplitsing als invalshoek hebben. Het heeft daarom ook geen zin om te wachten op deze analyse. In dit document wordt met deze tussenstap inzichtelijk over welke sectoren de Arbeidsinspectie relatief veel klacht- en ongevalsmeldingen ontvangt en in welke sectoren zij relatief veel overtredingen van de arbeidswetten constateert bij de inspecties die zij in die sectoren doet. Deze cijfers zeggen dus iets over de uitgevoerde inspecties en geconstateerde overtredingen, niet over de niet-bezochte werkgevers in een sector.

Er zit een bepaalde gradatie in de begrippen klachtmelding, ongevalsmelding en zaak. De Inspectie organiseert haar werkzaamheden in zaken. De inhoud van een klachtmelding wordt bepaald door de informatie (woordgebruik, concreetheid, contactgegevens, etc.) die de melder aan de Arbeidsinspectie meegeeft. Een klachtmelding wil nog niet zeggen dat sprake is van wetsovertreding. Voldoende concrete indicaties in de melding kunnen leiden tot een zaak waarin naleving van de wetten wordt onderzocht. Ook kunnen meerdere meldingen tot één zaak leiden. Bij een meldingsplichtig arbeidsongeval heeft al een incident op de werkvloer plaatsgevonden; een ongevalsmelding leidt daarom altijd tot een zaak. Zaken kunnen dus starten na een melding, maar ook omdat de Arbeidsinspectie er vanuit risicoanalyses zelf proactief voor kiest om te onderzoeken of een werkgever de wet(ten) naleeft. Een klachtmelding kan dus wijzen op een wetsovertreding, maar dat hoeft niet. Alleen als een inspecteur daadwerkelijk een wetsovertreding constateert, is zeker dat er sprake is van een wetsovertreding.

Vanuit haar missie onderscheidt de Arbeidsinspectie gezond en veilig werk (ook wel aangeduid als 'arbo', van arbeidsomstandigheden en de gelijknamige Arbowet) en eerlijk werk (aangeduid als 'amf', van arbeidsmarktfraude en de arbeidswetten WML, Wav, Waadi en WagwEU). Onderzoek naar gemelde arbeidsongevallen draagt bij aan veilig werk. De verplichtingen uit de Arbowet zijn gericht op de werkgevers waar de feitelijke werkzaamheden worden uitgevoerd. Bij een in- en uitleenconstructie van arbeidskrachten zijn dat dus de inleners. Daarom zijn er relatief weinig overtredingen van uitleners zichtbaar op het terrein van gezond en veilig werk.

³⁶ Tussen maart 2020 en maart 2023 was in Nederland sprake van een coronapandemie. Met name in de jaren 2020 en 2021 heeft deze pandemie grote invloed gehad op de Nederlandse samenleving, vanwege diverse lockdowns die in deze periode plaatsvonden. Dit heeft ook effect op het werk van de Arbeidsinspectie gehad. Om er zeker van te zijn dat dit de resultaten van de analyse niet heeft vertekend, is onderzocht of de resultaten voor de jaren 2020 en 2021 afwijken van de resultaten voor de jaren 2018, 2019 en 2022 en of het niet meenemen van de resultaten van de jaren 2020 en 2021 tot significant andere resultaten zou leiden. Dit bleek niet het geval te zijn.

15. De Arbeidsinspectie maakt gebruik van de **Standaard Bedrijfsindeling (SBI) van het CBS**. De SBI is een classificatie van economische activiteiten.³⁷ Elk bedrijf krijgt een code van de Kamer van Koophandel die aangeeft hoe de belangrijkste economische activiteiten van dat bedrijf gezien worden. Het aantal sectoren en subsectoren is aanzienlijk. Het CBS gebruikt de SBI om bedrijven in te delen naar hun hoofdactiviteit en om de economie te beschrijven. Een bedrijf kan echter ook nog andere activiteiten ontplooiën, die onder andere SBI-codes vallen. Een deel van de werknemers van een bedrijf kan dus (gedeeltelijk) werkzaamheden verrichten die qua aard feitelijk verschillen: bijvoorbeeld kantoorpersoneel versus personeel dat uitvoerend werk aan een productielijn uitvoert. Met het gebruik van de SBI kan de Arbeidsinspectie informatie analyseren en presenteren volgens gangbare en algemeen aanvaarde (sub)sectoren.

Er zit een grens aan de mate waarin tot (verdere) uitsplitsing van sectoren kan worden gekomen. Niet altijd is het mogelijk om cijfers op het meest precieze SBI-niveau te publiceren. Enerzijds komt dit omdat verschillende bronnen die de Arbeidsinspectie gebruikt voor haar risicoanalyse (zoals de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA)³⁸) op steekproefonderzoek zijn gebaseerd. Voor een betrouwbaar beeld over een sector is een minimum omvang van werkgevers en werknemers nodig. Anderzijds speelt het risico op onthulling. Bij een te precieze uitsplitsing kan het mogelijk zijn dat informatie over individuele werkgevers is af te leiden. Dit is niet toegestaan, omdat de NEA alleen voor statistisch onderzoek mag worden gebruikt.

16. De sectorale informatie van de Arbeidsinspectie moet in het **juiste perspectief en context** worden gezien.

Allereerst geeft deze informatie **geen volledig beeld van de inzet van instrumenten** door de Arbeidsinspectie. Alleen inspecties zijn in dit beeld meegenomen, omdat alleen bij inspectie overtredingen van wet- en regelgeving wordt geconstateerd. Om maatschappelijk effect te bereiken, zet de Arbeidsinspectie ook andere interventies dan inspecties in zoals een keten- of opdrachtgeversaanpak³⁹, gesprekken met bestuurders, beïnvloeding via anderen, strafrechtelijke onderzoeken door haar Opsporingsdienst, social media campagnes en zelfinspectietools.⁴⁰ Het effect van deze andere interventies kan vele vormen hebben. Die interventies zijn niet meegenomen in deze analyse.

Daarnaast geeft de informatie, zoals hiervoor ook benoemd, **geen dekkend sectorbeeld**. Dat komt omdat de Arbeidsinspectie risicogericht toezicht houdt en meldingsgestuurd werkt, zoals bovenstaand toegelicht.

Ook bevat de analyse **geen informatie over misstanden waar de Arbeidsinspectie geen wettelijke taak heeft**. Het gaat dan om misstanden die inspecteurs in hun dagelijkse praktijk kunnen tegenkomen, onder andere bij de huisvesting van arbeidsmigranten (miserabele kwaliteit, verhuur van matrassen/bedden, etc.). Ook onderzoekt de Arbeidsinspectie niet zelf de mogelijke fiscale en sociale zekerheidsmisstanden die ze tegenkomt, die worden doorgemeld aan de bevoegde instanties. De informatie geeft daarom slechts gedeeltelijke inkleuring aan begrippen als 'misstanden', 'malafiditeit' of 'malafide werkgevers'. Dergelijke begrippen worden in het spraakgebruik regelmatig gebruikt om specifieke werkgevers of sectoren te kwalificeren als goed of slecht. De vraag is echter steeds wat de gebruiker van zo'n begrip daar precies onder verstaat: overtredingen van wet- en regelgeving of ook dingen die niet expliciet verboden maar wel moreel verwerpelijk zijn. De Arbeidsinspectie hanteert deze begrippen daarom met terughoudendheid.

³⁷ [Standaard Bedrijfsindeling \(SBI\) | CBS](#)

³⁸ Zie [Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden \(NEA\) | CBS](#).

³⁹ Bij een keten- of opdrachtgeversaanpak richt de Arbeidsinspectie zich op opdrachtgever in ketens van aanneming en onderaanneming. Opdrachtgevers hebben een wettelijke (ten aanzien van illegale tewerkstelling) en maatschappelijke verantwoordelijkheid dat in hun ketens wordt gewerkt volgens de verplichtingen uit de arbeidswetten. Zie ook: [Effectonderzoek Ketenaanpak Pakketdiensten | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

⁴⁰ Zie p. 6-8, deel 'Cijfers en feiten' van [Jaarverslag 2023 | Jaarverslag | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

Daarnaast laat de informatie van de Arbeidsinspectie **niet zien hoe de verschillende sectoren in Nederland scoren ten opzichte van andere lidstaten**. Uit meerdere studies blijkt echter dat verschillende mechanismen ertoe leiden dat werkenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt (laag loon, ongeschoold werk, flexibel contract, weinig verdiensten als zzp'er) te maken hebben met een cumulatie van risico's op ongezond, onveilig en oneerlijk werk en bestaansonzekerheid.⁴¹ Sommige mechanismen zijn in Nederland sterker dan in andere landen. Zo scoort Nederland op de risico-indicatoren 'flexibel contract' en 'laag loon' slecht. 23% van de werknemers werkt in Nederland op een tijdelijk of flexibel contract (tegen 13% EU-gemiddelde) en 12% werkt als zzp'er (tegen 8% EU-gemiddelde). Ook heeft Nederland een lage productiviteitsgroei vanwege o.a. een sterke toename van werk in laag productieve sectoren en sectoren met veel flexibele werknemers.⁴² Deze scores komen omdat in Nederland arbeidsrelaties via een veelheid aan flexibele contractvormen mogen worden vormgegeven en veel werkenden (vooral arbeidsmigranten) lage lonen banen hebben.

Verder zegt deze analyse **niets over de achterliggende motieven van werkgevers om flexkrachten in te zetten**. In risicosectoren wordt veel gebruikgemaakt van uitzendbureaus, contracting en payrolling.⁴³ Oorspronkelijk was flexibel werknemerschap een manier voor werkgevers om hun productie te managen ('piek en ziek'). Inmiddels worden flexibele contracten structureel ingezet om loonkosten te verlagen en werkgeversverplichtingen bij een vast contract te vermijden: de werkende is flexibel in plaats van het werk. Vanuit het perspectief van gezond, veilig en eerlijk werk is dit niet wenselijk. De arbeidsrisico's blijken namelijk significant hoger. En het zicht op de uitzendsector wordt bemoeilijkt door de SBI: uitzendbureaus worden ingedeeld in de sector 'zakelijke dienstverlening', niet in de sector waar hun uitzendkrachten daadwerkelijk te werk worden gesteld. Ook anderszins is het lastig om een volledig beeld te krijgen van de ervaringen van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt, waaronder met name arbeidsmigranten. Zij zijn ondervertegenwoordigd bij onderzoeken waar naar hun mening wordt gevraagd (zoals de NEA) en hun bereidheid om arbeidsmisstanden bij de Arbeidsinspectie te melden is laag. Hierdoor wordt het toezicht bemoeilijkt.

17. Bij arbeidsmarktfraude blijkt binnen de populatie van geïnspecteerde werkgevers het bestaan van een inleen-/uitleenconstructie de belangrijkste voorspeller voor het constateren van een overtreding. Inspecteurs constateerden **2,2 keer zo veel AMF-overtredingen** bij werkgevers die op enig moment in de periode 2018-2022 als inlener bij een zaak waren betrokken dan bij werkgevers waarvoor dat niet gold. Voor Arbo geldt dat inspecteurs **1,8 keer vaker een arbo-overtreding** constateerden bij werkgevers die als inlener bij een zaak waren betrokken dan bij werkgevers die in de periode 2018-2022 nooit als inlener bij een zaak betrokken zijn geweest. Dit volgt uit een regressie-analyse die de Arbeidsinspectie heeft uitgevoerd om te onderzoeken wat de impact is van een inleen-/uitleenconstructie op de kans dat inspecteurs een overtreding van de arbeidswetten constateren. In deze regressie-analyse zijn de bedrijfskenmerken sector, grootteklassen, rechtsvorm, regio, personeelsverloop en het aandeel werknemers met een vast contract betrokken. De regressie-analyse heeft betrekking op werkgevers waar in de periode 2018-2022 minstens één zaak is geweest en waar overtredingen zijn vastgesteld, ofwel bij arbeidsmarktfraude ofwel van de Arbowet.
18. In de tabellen die hieronder en in bijlage 1 gepresenteerd worden, zijn uitsplitsingen naar economische sector (hierna: sector) gemaakt.⁴⁴ Indien mogelijk worden de resultaten op SBI5-niveau gepresenteerd, het meest precieze niveau dat mogelijk is. Daarbij wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de Arbeidsinspectie in de periode 2018-2022 bij ten minste twintig werkgevers in een sector gecontroleerd heeft op naleving van een of meerdere

⁴¹ Zie [Staat van eerlijk werk 2019 - Risico's aan de onderkant van de arbeidsmarkt | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#) en [BMH 4 Eerlijk Werk - Een kwestie van fatsoen | Rapport | Rijksoverheid.nl](#).

⁴² Country Report van de Europese Commissie: [c3a6d1e0-8289-4fb9-91ab-3f3fb1ba6dee_en](#)

⁴³ Zie [Staat van eerlijk werk 2019 - Risico's aan de onderkant van de arbeidsmarkt | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

⁴⁴ Een werkgever kan meerdere vestigingen hebben. Het is mogelijk dat deze vestigingen niet allemaal onder dezelfde sector vallen. Als dit het geval was, is de sector gebruikt die hoort bij de hoofdvestiging (zoals aangegeven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel).

arbeidswetten. Zo niet, dan worden de resultaten op een minder precies niveau gepresenteerd. In bijlage 3 is de gebruikte sectorindeling terug te vinden.

De Arbeidsinspectie presenteert twee samenvattende tabellen en tabellen met informatie over klachten, ongevalsmeldingen, zaken en overtredingen in de periode 2018 - 2022. Zowel voor AMF als voor Arbo.

De tabellen over klachten en ongevalsmeldingen worden niet beïnvloed door de risicogerichte werkwijze van de Arbeidsinspectie. Wel kan er tussen sectoren een verschil in meldingsbereidheid zijn, waardoor de resultaten mogelijk beïnvloed worden.

De resultaten in de tabellen over zaken en geconstateerde overtredingen worden wel beïnvloed door de risicogerichte werkwijze van de Arbeidsinspectie. Daar waar de Arbeidsinspectie een hogere niet-naleving van de arbeidswetten verwacht, zal zij vaker komen. Het aandeel werkgevers met zaken en overtredingen vormt daarmee geen representatieve afspiegeling van de niet-naleving in een sector, maar het zegt wel iets over de mate waarin de Arbeidsinspectie niet-naleving verwacht (het aandeel werkgevers met zaken) en vervolgens ook daadwerkelijk niet-naleving heeft geconstateerd (het aandeel werkgevers met overtredingen). Daarnaast kan het aandeel werkgevers met overtredingen gezien worden als de absolute ondergrens van niet-naleving in de sector in de periode 2018 - 2022.

In bijlage 1 staan de afzonderlijke tabellen voor klachten, ongevalsmeldingen, zaken en geconstateerde overtredingen, voor zowel Arbo als AMF. In deze tabellen geven we steeds de tien hoogst scorende sectoren weer.

De resultaten van een deel van de tabellen uit bijlage 1 en 2 zijn samengevat in de onderstaande twee tabellen. Het gaat dan om de tabellen die gaan over het aandeel klachten, het aandeel ongevalsmeldingen (alleen voor Arbo) en over het aandeel werkgevers waar overtredingen zijn geconstateerd. De rangorde in deze samenvattende tabellen wordt bepaald door het gemiddelde van de rangordes van een sector in de onderliggende tabellen.⁴⁵ Daarbij is de rangorde uit elke onderliggende tabel even zwaar meegeteld.⁴⁶ Dit is vertaald in een score tussen de 0 en 100. Een maximale score van 100 betekent dat de sector in alle onderliggende tabellen de rangorde 1 heeft, dus de hoogst scorende sector is. Behalve de samenvattende score staat in de samenvattende tabellen voor de tien sectoren met de hoogste totaalscore in de onderliggende tabellen ook de rangorde in elk van die onderliggende tabellen.

In tabel 18.1, waarin de resultaten voor AMF worden samengevat, zijn er vier sectoren met een score boven de 90: teelt van aardbeien in volle grond, behandeling van gewassen na de oogst en van zaden voor vermeerdering, vervaardiging van matrassen en slachterijen (geen pluimvee). Voor de rest zien we nog twee andere sectoren uit de voedingsindustrie (Verwerking en conservering van vis en van schaal- en weekdieren en Vleesverwerking (niet tot maaltijden)), een groothandelssector (Groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend)), een landbouwsector (Teelt van groenten in de volle grond) en twee sectoren uit de dienstverlening (Verpakkingsbedrijven en wasserijen en linnenverhuur).

⁴⁵ In sommige sectoren waren te weinig zaken waarbij inleners betrokken waren om deze sectoren mee te nemen in de tabel met de geconstateerde AMF-overtredingen bij inleners. Voor deze sectoren is het gemiddelde alleen gebaseerd op de rangordes in de overige tabellen.

⁴⁶ Onder punt 14 hebben we aangegeven dat alleen bij de constatering van overtreding het zeker is dat er sprake is van niet-naleving van wetgeving. Meldingen (klachten en ongevalsmeldingen) zijn alleen indicaties dat er mogelijk sprake is van niet-naleving. We hebben ervoor gekozen om in de samenvattende tabellen de rangordes van alle onderliggende tabellen even zwaar mee te tellen, omdat elk verschil in weging van rangordes een bepaalde mate van willekeurigheid in de samenvattende score introduceert. Het is wel goed om bij de interpretatie en het gebruik van de resultaten rekening te houden met het bovengenoemde verschil tussen meldingen en geconstateerde overtredingen.

Tabel 18.1 Top 10 sectoren met hoogste totaalscore AMF op basis van informatie uit het toezicht⁴⁷

Rang	Sector_AV_string	Totaalscore	Rang klachten AMF tov werknemers	Rang werkgevers met klachten AMF	Rang overtredingen tov zaken	Rang overtredingen tov werkgevers	Rang overtredingen tov inleners
1	01251 Teelt van aardbeien in de volle grond	95	1	5	16	2	-
2	01630 Behandeling van gewassen na de oogst en van zaden voor ve	95	7	6	-	5	-
3	31030 Vervaardiging van matrassen	94	4	2	-	15	-
4	10110 Slachterijen (geen pluimvee)	91	5	4	22	1	18
5	82920 Activiteiten van verpakkingsbedrijven	88	27	20	2	11	7
6	10200 Verwerking en conservering van vis en van schaal- en weekdi	87	35	13	17	3	3
7	46320 Groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (r	86	18	27	18	12	1
8	10130 Vleesverwerking (niet tot maaltijden)	86	25	16	13	8	-
9	01131 Teelt van groenten in de volle grond	82	9	28	21	20	-
10	96011 Wasserijen en linnenverhuur	80	39	36	1	9	-

In Tabel 18.2, waarin de resultaten voor Arbo worden samengevat, vinden we op de eerste twee plaatsen twee sectoren uit de voedingsindustrie: pluimveeslachterijen en slachterijen (geen pluimvee). Deze laatste sector is de enige sector die zowel in de top 10 voor AMF als voor Arbo voorkomt. Daarnaast bevat de top 10 Arbo drie sectoren uit de metaalindustrie (gieten van ijzer, gieten van lichte metalen en overige vervaardiging van metalen in primaire vorm) en een uit de papierindustrie (vervaardiging van papier en karton voor verpakking). Ook bevat de top 10 twee sectoren die zich met afvalverwerking bezighouden, een sector uit de bouw (slopen) en een uit de transport (Laad-, los- en overslagactiviteiten voor zeevaart).

⁴⁷ Bij 'Rang overtredingen ten opzichte van zaken' en 'Rang overtredingen ten opzichte van inleners' zijn alleen sectoren meegenomen in de analyse waarin de Arbeidsinspectie in de periode 2018-2022 respectievelijk meer dan zeven zaken en meer dan vijf zaken met inleners heeft uitgevoerd. Sectoren die niet in de analyse zijn meegenomen hebben geen rangorde, hetgeen met een liggend streepje in de tabel is weergegeven.

Tabel 18.2 Top 10 sectoren met hoogste totaalscore Arbo op basis van informatie uit het toezicht

Rang Arbo	Sector	Totaalscore Arbo	Rang klachten tov werknemers	Rang werkgevers met klachten	Rang Werkgevers met ongevalsmeldingen	Rang ongevalsmeldingen tov werknemers	Rang overtredingen tov zaken	Rang overtredingen tov werkgevers
1	10120 Pluimveeslachterijen	95	8	8	4	8	5	4
2	10110 Slachterijen (geen pluimvee)	87	5	25	24	3	11	18
3	SBI2 38-39 Nutsbedrijven: overige afvalverwerking	84	6	23	29	5	22	20
4	24510 Gieten van ijzer	79	39	40	14	23	9	6
5	39000 Sanering en overig afvalbeheer	77	1	7	77	2	50	7
6	24530 Gieten van lichte metalen	73	23	34	36	70	2	3
7	SBI2 24 Industrie: overige vervaardiging metalen in primaire v	73	34	35	23	34	20	24
8	43110 Slopen	68	2	43	67	1	49	35
9	17122 Vervaardiging van papier en karton voor verpakking	68	92	22	7	32	42	5
10	52241 Laad-, los- en overslagactiviteiten voor zeevaart	67	83	36	9	18	31	27

Bijlage 1. Top 10's sectoren klachten, ongevalsmeldingen, zaken en overtredingen op basis van toezichtsinformatie

In de tabellen in deze bijlage staan steeds de tien hoogst scorende sectoren gesorteerd op het aandeel werkgevers met minstens één klacht, ongevalsmelding, zaak of overtreding, afgezet tegen alle werkgevers in die sector. De informatie over het toezicht kan ook op andere manieren ontsloten worden, waardoor tot een andere rangorde wordt gekomen. In bijlage 2 is een aantal alternatieve manieren van rangordes aan de hand van een voorbeeld kort toegelicht.

Daarnaast is voor klachten en ongevalsmeldingen het aantal ontvangen klachten en ongevalsmeldingen in de periode 2018 – 2022 afgezet tegen het aantal werknemers. Dit omdat het aantal werknemers in de sector medebepalend is voor het aantal klachten en ongevalsmeldingen dat de Arbeidsinspectie uit een sector ontvangt. Meer werknemers betekent in absolute zin meer mensen die een klacht kunnen indienen (vaak zijn het werknemers of voormalige werknemers die een klacht over een werkgever indienen) of die slachtoffer kunnen worden van een ongeval.

Alle tabellen bevatten in de eerste twee kolommen de aantallen werkgevers en werknemers in de sector. De tabellen zijn altijd gesorteerd op de laatste kolom, waarin een percentage staat. Dit percentage is het aandeel werkgevers met klachten, ongevalsmeldingen, zaken of overtredingen ten opzichte van het totaal aantal werkgevers in de sector, of het aandeel klachten of ongevalsmeldingen ten opzichte van de aantallen werknemers in de sector. In de toelichting op de tabel staat altijd duidelijk aangegeven welk aandeel in de betreffende tabel is afgebeeld.

Voor AMF is ten slotte een aparte analyse gemaakt voor inleners. Het was niet mogelijk om voor Arbo een dergelijke analyse uit te voeren, omdat er te weinig Arbo-zaken waren waarbij inleners betrokken waren om een uitsplitsing te kunnen maken naar sectorniveau.⁴⁸

⁴⁸ In dit onderzoek beschouwen we een werkgever als inlener als in de zaak waarin de werkgever betrokken is ook een uitzendbureau betrokken is. De primaire verantwoordelijkheid voor arbeidsomstandigheden van uitzendkrachten ligt bij het inlenende bedrijf. Dat betekent dat niet altijd in een Arbo-zaak bij een werkgever die uitzendkrachten inleent het uitlenende uitzendbureau is betrokken. Daarmee herkennen we niet alle inlenende werkgevers als zijnde een inlener. Bij AMF-zaken is dat wel zo, omdat het uitzendbureau primair verantwoordelijk is voor de arbeidsvoorwaarden en daarom in een AMF-zaak altijd het uitzendbureau ook zal worden gecontroleerd als sprake is van uitzendkrachten.

B1.1 Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één AMF-klacht

In de top 10 van sectoren met het grootste aandeel werkgevers met minstens één AMF-klacht staan de sectoren vervaardiging van matrassen, uitzendbureaus, slachterijen (geen pluimvee) en een tweetal landbouwsectoren bovenaan. Daarnaast staat ook het universitair hoger onderwijs in deze top 10. Dit betreft een sector met weinig werkgevers en relatief veel werknemers wat een mogelijke verklaring is voor de plek in de top 10. Ook staat de sector overige overheid in deze top 10. Dit is een 'restcategorie'.⁴⁹ Deze sector staat vermoedelijk in de top-10 omdat er slechts 8 werkgevers onder vallen.

Tabel B1.1a Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één AMF-klacht, gesorteerd op aandeel werkgevers met minstens één AMF-klacht ten opzichte van totaal aantal werkgevers in de sector

Sector_AV_uitgebreid	Aantal werkgevers	Aantal werknemers	Aantal werkgevers met minstens één AMF-klacht	Aandeel werkgevers met minstens één AMF-klacht t.o.v. aantal werkgevers
10120 Pluimveeslachterijen	40	2435	10	25%
31030 Vervaardiging van matrassen	49	897	10	20%
78201 Activiteiten van uitzendbureaus	4644	593646	883	19%
10110 Slachterijen (geen pluimvee)	123	4628	20	16%
01251 Teelt van aardbeien in de volle grond	115	1029	16	14%
01630 Behandeling van gewassen na de oogst en van zaden voor vermeerdering	52	823	7	13%
SBI2 84 Overig Overheid	8	552	1	13%
85420 Universitair hoger onderwijs	40	73008	5	13%
20141 Vervaardiging van petrochemische producten	25	4903	3	12%
84200 Overheid: algemeen, defensie, justitie, politie, brandweer en soc verzekeringen	42	225160	5	12%

⁴⁹ Categorie waarbij meerdere zeer kleine overheidssectoren op SBI5 niveau zijn gegroepeerd.

In Tabel B1.1b relateren we het totaal aantal klachten dat de Arbeidsinspectie in de periode 2018-2022 heeft ontvangen over werkgevers in een sector aan het aantal werknemers in die sector. Dan verandert het beeld in vergelijking met Tabel B1.1a, hoewel we voor een deel dezelfde sectoren zien: vervaardiging van matrassen, teelt van aardbeien in de volle grond, slachterijen, behandeling van gewassen na de oogst en van zaden voor vermeerdering zien we ook in deze top 10 terug. De overheids- en onderwijssectoren zijn uit de top 10 verdwenen, evenals de uitzendbureaus. Daarvoor in de plaats staan nu vooral sectoren uit de landbouw.

Tabel B1.1b Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één AMF-klacht, gesorteerd op aandeel werkgevers met minstens één AMF-klacht ten opzichte van totaal aantal werknemers in de sector

Sector	Aantal werkgevers	Aantal werknemers	Aantal klachten AMF	Aantal klachten AMF t.o.v. aantal werknemers
01251 Teelt van aardbeien in de volle grond	115	1029	29	2,8%
43992 Vlechten van betonstaal	176	888	19	2,1%
47293 Winkels in buitenlandse voedingsmiddelen	548	2717	58	2,1%
31030 Vervaardiging van matrassen	49	897	19	2,1%
10110 Slachterijen (geen pluimvee)	123	4628	62	1,3%
01133 Teelt van paddenstoelen	144	1744	21	1,2%
01630 Behandeling van gewassen na de oogst en van zaden voor vermeerdering	52	823	9	1,1%
01301 Teelt van bloembollen	638	5143	55	1,1%
01131 Teelt van groenten in de volle grond	548	5619	55	1,0%
01253 Teelt van houtig kleinfruit en noten in de volle grond	114	861	8	0,9%

B1.2 Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één AMF-zaak 50

De 10 sectoren met het hoogste aandeel van werkgevers met minstens één AMF-zaak toont deels overlap met de 10 sectoren met het hoogste aandeel werkgevers met minstens één AMF klacht. In deze top 10 staan alleen werkgevers uit de landbouw en industrie. Binnen de industriële sectoren betreft dit, op een enkele uitzondering na (vervaardiging van matrassen), sectoren die onder de overkoepelende subsector vervaardiging van voedingsmiddelen vallen. Specifiek gaat het om slachterijen en de vlees- en visverwerking.

Tabel B1.2 Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één AMF-zaak, gesorteerd op aandeel werkgevers met minstens één AMF-zaak ten opzichte van totaal aantal werkgevers in de sector

Sector_AV_uitgebreid	Aantal werkgevers	Aantal werknemers	Aantal werkgevers met minstens één AMF-zaak	Aandeel werkgevers met minstens één AMF-zaak t.o.v. aantal werkgevers
10120 Pluimveeslachterijen	40	2435	12	30%
10110 Slachterijen (geen pluimvee)	123	4628	23	19%
01252 Teelt van aardbeien onder glas	102	1916	18	18%
01251 Teelt van aardbeien in de volle grond	115	1029	18	16%
01253 Teelt van houtig kleinfruit en noten in de volle grond	114	861	17	15%
10200 Verwerking en conservering van vis en van schaal- en weekdieren	107	3561	15	14%
01630 Behandeling van gewassen na de oogst en van zaden voor vermeerdering	52	823	7	13%
31030 Vervaardiging van matrassen	49	897	5	10%
10130 Vleesverwerking (niet tot maaltijden)	214	6787	21	10%
01241 Teelt van appels en peren	617	4022	58	9%

⁵⁰ Bij het interpreteren van deze resultaten is het belangrijk rekening te houden met het feit dat voor enkele sectoren het toezicht op de Arbeidsomstandigheden bij andere partijen dan de Arbeidsinspectie is belegd, waardoor meldingen en zakenpercentages in deze sectoren lager zullen zijn. Het gaat hierbij om de volgende sectoren en andere partijen: (1) Delfstoffenwinning (sbi = 06-09) valt onder toezicht van Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). (2) Huishoudens als werkgever (sbi = 97-98) zijn vaak niet in het KvK-register geregistreerd en dus moeilijk vindbaar. Daar komt bij dat de Arbeidsinspectie een machtiging nodig heeft van de Officier van Justitie om een Arbocontrole uit te voeren in een woning. En (3) de sector Extraterritoriale organisaties en lichamen (sbi = 99) valt niet onder de Arbowetgeving. De sub sectoren Vervoer over water (sbi = 50), Luchtvaart (sbi = 51) en Goederenvervoer over de weg (sbi=4941) zijn gemandateerd aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).

B1.3 Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één AMF-overtreding

In de top 10 van sectoren met het hoogste aandeel werkgevers met minstens één AMF-overtreding staan veel sectoren uit de landbouw en (vlees- en visverwerkende) industrie die ook al in de top 10 van sectoren met het hoogste aandeel werkgevers met minstens één AMF-zaak zaten. Nieuw in deze top 10 is de sector wasserijen en linnenverhuur. De sector universitair hoger onderwijs, die ook al in de top 10 met betrekking tot AMF-klachten (zie tabel 8) zat, komt hier weer terug. Zoals eerder benoemd wordt dit mogelijk verklaard door een klein aantal werkgevers in combinatie met een relatief groot aantal werknemers in de sector.

Tabel B1.3 Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één AMF-overtreding, gesorteerd op aandeel werkgevers met minstens één AMF-overtreding ten opzichte van totaal aantal werkgevers in de sector

Sector_AV_uitgebreid	Aantal werkgevers	Aantal werknemers	Aantal werkgevers met minstens één AMF-overtreding	Aandeel werkgevers met minstens één AMF-overtreding t.o.v. aantal werkgevers
10110 Slachterijen (geen pluimvee)	123	4628	13	11%
01251 Teelt van aardbeien in de volle grond	115	1029	11	10%
10200 Verwerking en conservering van vis en van schaal- en weekdieren	107	3561	9	8%
01253 Teelt van houtig kleinfruit en noten in de volle grond	114	861	9	8%
01630 Behandeling van gewassen na de oogst en van zaden voor vermeerdering	52	823	4	8%
10120 Pluimveeslachterijen	40	2435	3	8%
01252 Teelt van aardbeien onder glas	102	1916	7	7%
10130 Vleesverwerking (niet tot maaltijden)	214	6787	13	6%
96011 Wasserijen en linnenverhuur	241	5370	14	6%
85420 Universitair hoger onderwijs	40	73008	2	5%

B1.4 Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één Arbo-klacht

In de top 10 van sectoren met werkgevers over wie in de periode 2018-2022 ten minste één Arbo-klacht is ingediend bij de Arbeidsinspectie zijn vooral werkgevers te zien uit de zorg (ziekenhuiszorg en verpleeghuiszorg), overheid, industrie, onderwijs en de afvalsector. Deze sectoren verschillen van elkaar in omvang. De zorg-, onderwijs- en overheidssectoren uit de top 10 hebben in tegenstelling tot de industriële en afvalsector relatief veel werknemers en relatief weinig werkgevers. Dat is een mogelijke verklaring voor het relatief hoog aantal werkgevers uit die sectoren over wie de Arbeidsinspectie klachten heeft ontvangen. Ook zal de Covid-pandemie een rol hebben gespeeld. In de jaren 2020 en 2021 ontving de Arbeidsinspectie veel corona-gerelateerde klachten uit met name de zorg.

Tabel B1.4a Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één Arbo-klacht, gesorteerd op aandeel werkgevers met minstens één Arbo-klacht ten opzichte van totaal aantal werkgevers in de sector

Sector	Aantal werkgevers	Aantal werknemers	Aantal werkgevers met minstens één Arbo-klacht	Aandeel werkgevers met minstens één Arbo-klacht t.o.v. aantal werkgevers
86102 Algemene ziekenhuiszorg	69	182708	44	64%
32991 Sociale werkvoorziening en vervaardiging van overige goederen (rest)	118	38424	60	51%
SBI3 842 Overheid: algemeen, defensie, justitie, politie, brandweer en soc verzekeringen	42	225160	19	45%
SBI3 861 Zorg: overige ziekenhuizen	45	120963	18	40%
85323 Middelbaar beroepsonderwijs en educatie (gecombineerd)	61	40299	23	38%
SBI2 19 Industrie: vervaardiging cokes en geraffineerde aardolieproducten	33	6908	12	36%
39000 Sanering en overig afvalbeheer	351	2251	108	31%
10120 Pluimveeslachterijen	40	2435	12	30%
SBI3 103 Industrie: overige verwerking en conservering van groenten en fruit	42	4868	12	29%
87100 Verpleeghuiszorg	206	159162	58	28%

In Tabel B1.4b is het totaal aantal klachten dat de Arbeidsinspectie in de periode 2018-2022 over werkgevers uit een bepaalde sector heeft ontvangen afgezet tegen het aantal werknemers in die sector. Op deze manier wordt rekening gehouden met de omvang van de sector als het om aantallen werknemers gaat. Ten opzichte van Tabel B1.4a zien we twee sectoren ook terug in Tabel B4b: sanering en overig afvalbeheer en pluimveeslachterijen. In plaats van zorg-, onderwijs- en overheidssectoren zien we nu sectoren uit de bouw, nutsbedrijven en industrie in de top 10.

Tabel B1.4b Top 10 met aantal klachten Arbo, gesorteerd op aandeel klachten Arbo ten opzichte van het aantal werknemers in de sector

Sector	Aantal werkgevers	Aantal werknemers	Aantal klachten Arbo	Aandeel klachten Arbo t.o.v. aantal werknemers
39000 Sanering en overig afvalbeheer	351	2251	192	8,5%
43110 Slopen	419	3145	101	3,2%
43910 Metselwerk	1223	6719	147	2,2%
SBI4 3511 Nutsbedrijven: overige productie van elektriciteit	121	446	9	2,0%
10110 Slachterijen (geen pluimvee)	123	4628	74	1,6%
SBI2 38-39 Nutsbedrijven: overige afvalverwerking	53	1084	17	1,6%
23990 Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten, n.e.g.	40	1994	30	1,5%
10120 Pluimveeslachterijen	40	2435	35	1,4%
43993 Metselen en voegen	613	2154	25	1,2%
16240 Vervaardiging van houten emballage	124	2062	23	1,1%

B1.5 Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één ongevalsmelding

De sectoren die hoog in de top 10 staan als het gaat om het aandeel werkgevers met tenminste één ongevalsmelding in de periode 2018-2022 komen grotendeels overeen met de top 10 voor klachten Arbo. Alleen de sector Openbaar bestuur op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en welzijn, de sector laad-, los- en overslagactiviteiten voor zeevaart en de sector vervaardiging van bakstenen, tegels en producten voor de bouw, van gebakken klei staan niet in de top 10 van Arbo-klachten. Voor de eerstgenoemde sector geldt dat in die sector heel veel werknemers werken en relatief weinig werkgevers zijn. Net als bij de overige ziekenhuiszorg is dat waarschijnlijk een oorzaak dat deze sector relatief veel werkgevers met ongevalsmeldingen kent.

Tabel B1.5a Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één ongevalsmelding, gesorteerd op aandeel werkgevers met minstens één ongevalsmelding ten opzichte van totaal aantal werkgevers in de sector

Sector	Aantal werkgevers	Aantal werknemers	Aantal werkgevers met minstens één ongevalsmelding	Aandeel werkgevers met minstens één ongevalsmelding t.o.v. aantal werkgevers
86102 Algemene ziekenhuiszorg	69	182708	45	65%
SBI3 842 Overheid: algemeen, defensie, justitie, politie, brandweer en soc verzekeringen	42	225160	23	55%
17212 Vervaardiging van golfpapier en -karton	24	2540	13	54%
10120 Pluimveeslachterijen	40	2435	21	53%
32991 Sociale werkvoorziening en vervaardiging van overige goederen (rest)	118	38424	50	42%
SBI3 861 Zorg: overige ziekenhuizen	45	120963	17	38%
17122 Vervaardiging van papier en karton voor verpakking	24	2133	9	38%
84120 Openbaar bestuur op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en welzijn (geen sociale verzekeringen)	153	102161	55	36%
52241 Laad-, los- en overslagactiviteiten voor zeevaart	133	8557	45	34%
SBI3 103 Industrie: overige verwerking en conservering van groenten en fruit	42	4868	14	33%

In Tabel B1.5b relateren we het aantal ongevalsmeldingen aan het aantal werknemers in de sector. Er ontstaat dan een heel ander beeld. Enige sector die in beide tabellen in de Top 10 staat is de sector pluimveeslachterijen. We vinden als we de ongevalsmeldingen relateren aan het aantal werknemers vooral sectoren actief in de bouw en de afvalverwerking in de top 10. De zorg en de overheid komen niet in top 10 van ongevalsmeldingen voor, rekening houdend met het aantal werknemers in de sector.

Tabel B1.5b Top 10 sectoren met aantal ongevalsmeldingen, gesorteerd op aandeel ongevalsmeldingen ten opzichte van het aantal werknemers in de sector

Sector	Aantal werkgevers	Aantal werknemers	Aantal ongevalsmeldingen	Aantal ongevalsmeldingen t.o.v. aantal werknemers
43110 Slopen	419	3145	96	3,1%
39000 Sanering en overig afvalbeheer	351	2251	61	2,7%
10110 Slachterijen (geen pluimvee)	123	4628	125	2,7%
52102 Opslag in koelhuizen e.d.	137	2648	71	2,7%
SBI2 38-39 Nutsbedrijven: overige afvalverwerking	53	1084	24	2,2%
43991 Heien en andere funderingswerkzaamheden	103	1417	30	2,1%
23611 Vervaardiging van producten van beton voor de bouw	234	6797	137	2,0%
10120 Pluimveeslachterijen	40	2435	49	2,0%
43910 Metselwerk	1223	6719	122	1,8%
43992 Vlechten van betonstaal	176	888	16	1,8%

B1.6 Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één Arbo-zaak

In de top 10 van sectoren met werkgevers waar de Arbeidsinspectie over de periode 2018 – 2022 bij relatief het grootste aandeel werkgevers Arbo-inspecties heeft uitgevoerd staan alleen industriële sectoren, op de afvalsector en de algemene ziekenhuiszorg na. Relatief veel van deze sectoren vallen onder de overkoepelende subsector vervaardiging van papierpulp, papier en karton.

Tabel B1.6 Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één Arbo-zaak, gesorteerd op aandeel werkgevers met minstens één Arbo-zaak ten opzichte van totaal aantal werkgevers in de sector

Sector_AV_uitgebreid	Aantal werkgevers	Aantal werknemers	Aantal werkgevers met minstens één Arbo-zaak	Aandeel werkgevers met minstens één Arbo-zaak t.o.v. aantal werkgevers
17212 Vervaardiging van golfpapier en -karton	24	2540	22	92%
86102 Algemene ziekenhuiszorg	69	182708	59	86%
20130 Vervaardiging van overige anorganische basischemicaliën	29	3853	23	79%
SBI3 171 Industrie: overige vervaardiging papierpulp, papier en karton	25	1373	19	76%
17122 Vervaardiging van papier en karton voor verpakking	24	2133	18	75%
23690 Vervaardiging van overige producten van beton, gips en cement	27	503	20	74%
17211 Vervaardiging van verpakkingsmiddelen van papier en karton	109	5020	80	73%
23611 Vervaardiging van producten van beton voor de bouw	234	6797	155	66%
39000 Sanering en overig afvalbeheer	351	2251	230	66%
24510 Gieten van ijzer	26	1022	17	65%

B1.7 Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één Arbo-overtreding

In de top 10 van sectoren met werkgevers bij wie in de periode 2018-2022 tenminste één Arbo-overtreding is geconstateerd staan veel dezelfde sectoren als in de top 10 van werkgevers waar de Arbeidsinspectie een Arbo-zaak heeft uitgevoerd. Ook bevinden zich alleen industriële sectoren in de top 10, naast de algemene ziekenhuiszorg en de afvalverwerking. Er zijn twee sectoren die niet in de top 10 van werkgevers met zaken stonden, maar die wel in de top 10 van werkgevers met overtredingen staan: het gieten van lichte metalen en de pluimveeslachterijen. Deze beide sectoren vielen in de top 10 van sectoren met werkgevers met zaken net buiten de top 10.

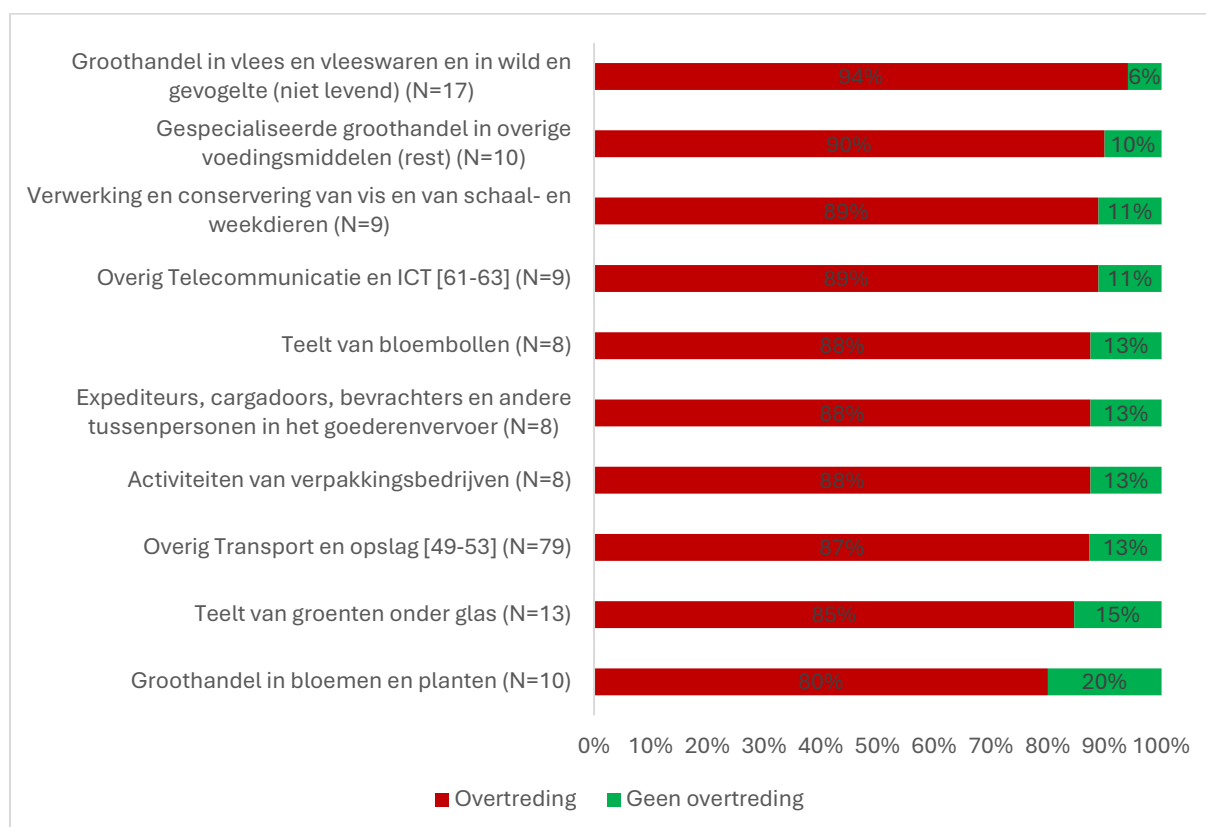
Tabel B1.7 Top 10 sectoren met werkgevers met minstens één Arbo-overtreding, gesorteerd op aandeel werkgevers met minstens één Arbo-overtreding ten opzichte van totaal aantal werkgevers in de sector

Sector_AV_uitgebreid	Aantal werkgevers	Aantal werknemers	Aantal werkgevers met minstens één Arbo-overtreding	Aandeel werkgevers met minstens één Arbo-overtreding t.o.v. aantal werkgevers
20130 Vervaardiging van overige anorganische basischemicaliën	29	3853	19	66%
86102 Algemene ziekenhuiszorg	69	182708	43	62%
24530 Gieten van lichte metalen	29	1538	16	55%
10200 Pluimveeslachterijen	40	2435	22	55%
17122 Vervaardiging van papier en karton voor verpakking	24	2133	13	54%
24510 Gieten van ijzer	26	1022	14	54%
39000 Sanering en overig afvalbeheer	351	2251	162	46%
17212 Vervaardiging van golfpapier en -karton	24	2540	11	46%
17211 Vervaardiging van verpakkingsmiddelen van papier en karton	109	5020	48	44%
SBI3 171 Industrie: vervaardiging papierpulp, papier en karton	25	1373	11	44%

B1.8 Top 10 sectoren met inleners met minstens één AMF-overtreding

In deze analyse zijn alleen sectoren meegenomen waar minstens zes werkgevers met ingeleend personeel zijn bezocht. De top 10 van sectoren met het grootste aandeel inleners met minstens één AMF-overtreding staat in onderstaande figuur. Ter duiding: de sector 'Groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend)' heeft een score van 94%. Dit betekent dat de Arbeidsinspectie bij ruim negen van de tien inlenende werkgevers in die sector waar geïnspecteerd is (dat waren er zeventien), overtredingen heeft vastgesteld. Vooral in groothandel van voedingsmiddelen (vlees en vleeswaren, wild en gevogelte en overige voedingsmiddelen), de bloemen- en plantensector (zowel het verbouwen als de groothandel) als de transport en opslag zijn er relatief veel gecontroleerde werkgevers met ingeleend personeel bij wie inspecteurs een AMF-overtreding hebben geconstateerd.

Figuur B1.8 Overtredingen: top 10 sectoren met het grootste aandeel werkgevers met minstens één AMF-overtreding binnen de groep inleners

Bijlage 2. Alternatieve sorteropties

In de notitie zijn de top 10's gesorteerd op het aandeel werkgevers met klachten, ongevalsmeldingen, zaken en overtredingen afgezet tegen het totaal aantal werkgevers in de sector alsmede, voor klachten en ongevalsmeldingen, tegen het totaal aantal werknemers in een sector. Andere sorteringen zijn ook mogelijk. Hieronder komen kort enkele andere sorteermogelijkheden aan bod met daarbij enkele voorbeelden.

Sorteren op absolute aantallen

In plaats van op het aandeel werkgevers met klachten, ongevalsmeldingen, zaken en overtredingen is het ook mogelijk te sorteren op de absolute aantallen werkgevers met klachten, ongevalsmeldingen, zaken en overtredingen. Nadeel daarvan is dat sectoren verschillen in grootte, en dat grote sectoren puur vanwege het feit dat er veel werkgevers in die sector zijn, een veel grotere kans hebben om hoog te eindigen in de ranglijst dan kleine sectoren.

De systematiek die is gehanteerd in deze notitie, om tot een zo precies mogelijke sectorindeling te komen, versterkt dit fenomeen. Sectoren waar de Arbeidsinspectie bijvoorbeeld relatief vaak is geweest presenteren we op SBI5-niveau. Sectoren waar de Arbeidsinspectie maar heel incidenteel controles heeft uitgevoerd, presenteren we op hoofdsectorniveau. Binnen die hoofdsectoren worden zo veel werkgevers gegroepeerd (83% van alle vestigingen), dat daardoor de aantallen werkgevers met klachten, ongevalsmeldingen, zaken en overtredingen in absolute zin over het algemeen een stuk groter zijn dan in de sectoren die we op SBI5-niveau kunnen presenteren. Onder die preciezere sectoren vallen veel minder werkgevers. Omdat de grootte van een sector dan in belangrijke mate bepaalt wie in de top 10 komt, geeft dit geen goede indruk over waar de concentraties van overtreders zitten. De onderstaande figuur maakt dat duidelijk.

Figuur B2.1 Top 10 werkgevers met minstens één AMF-overtreding, gesorteerd op het absolute aantal werkgevers met minstens één AMF-overtreding

Sector	Aantal werkgevers	Aantal werknemers	Aandeel werkgevers met minstens één AMF-overtreding t.o.v. aantal werkgevers	Aantal werkgevers met minstens één AMF-overtreding
SBI2 55-56 Overig Horeca	44660	499702	2%	1090
SBI2 47 Overig Detailhandel	62062	506189	0%	255
SBI2 68-77,79-80,813,82 Overig Zakelijke dienstverlening	95189	1145242	0%	200
SBI2 95-98 Overig Reparatie, onderhoud en persoonlijke dienstverlening	16623	76281	1%	194
SBI2 49-53 Overig Transport en opslag	13586	286346	1%	179
78201 Activiteiten van uitzendbureaus	4644	593646	4%	167
81210 Interieurreiniging van gebouwen	4033	101865	3%	139
47110 Niet-gespecialiseerde detailhandel waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen	3326	186259	4%	120
41200 Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw	11206	94597	1%	119
SBI2 46 Overig Groothandel	28690	387131	0%	108

Een mogelijke oplossing hiervoor is om de hoofdsectoren niet mee te nemen in de top 10, maar dan nog blijft het bezwaar staan dat grote sectoren puur vanwege de omvang van die sector hoog zullen eindigen.

Figuur B2.2 laat het resultaat zien als we de hoofdsectoren niet meenemen. Dan komen grote sectoren met relatief veel werkgevers, zoals de uitzendsector, de schoonmaak van gebouwen of de algemene bouwsector hoog te staan.

Figuur B2.2 Top 10 werkgevers met minstens één AMF-overtreding, gesorteerd op het absolute aantal werkgevers met minstens één AMF-overtreding met alleen de sectoren op SBI5-niveau.

Sector	Aantal werkgevers	Aantal werkgevers	Aandeel werkgevers met minstens één AMF-overtreding t.o.v. aantal werkgevers	Aantal werkgevers met minstens één AMF-overtreding
78201 Activiteiten van uitzendbureaus	4644	593646	4%	167
81210 Interieurreiniging van gebouwen	4033	101865	3%	139
47110 Niet-gespecialiseerde detailhandel waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen	3326	186259	4%	120
41200 Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw	11206	94597	1%	119
55101 Exploitatie van hotel-restaurants	1878	57697	4%	70
88101 Huishoudelijke hulp voor ouderen en gehandicapten	2271	168883	2%	49
10710 Vervaardiging van brood en vers banketbakkerswerk	2186	37383	2%	48
46320 Groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend)	692	10647	4%	31
55102 Exploitatie van hotels (geen hotel-restaurants), pensions en conferentie-oorden	823	8775	4%	31
01192 Teelt van snijbloemen en snijheesters onder glas	963	9072	3%	29

Een andere mogelijkheid is om per grootteklasse een top 10 te maken. Bijvoorbeeld een onderscheid te maken tussen werkgevers met minder dan 50 werknemers, tussen de 50 en 500 werknemers en meer dan 500 werknemers. Ook dan blijft dat een werkgever met 5000 werknemers puur vanwege de omvang sneller hoog zal eindigen in de top 10 dan een werkgever met 575 werknemers.

Sorteren op handhavingspercentage

Het handhavingspercentage is het percentage werkgevers waarbij de Arbeidsinspectie bij een controle een overtreding heeft geconstateerd. Dit percentage berekent de Arbeidsinspectie door het aantal werkgevers met een overtreding te delen door het aantal werkgevers met een zaak.

Het is ook mogelijk om sectoren te sorteren op handhavingspercentage. Dan komen sectoren waar bij relatief veel werkgevers met zaken overtredingen zijn geconstateerd bovenaan te staan in de rangorde.

Een nadeel van een rangorde op handhavingspercentage is dat het geen rekening houdt met het risicogericht werken van de Arbeidsinspectie. In bepaalde sectoren komt de Arbeidsinspectie veel meer, omdat de Arbeidsinspectie op basis van haar risicoanalyse een relatief hoge niet-naleving van de arbeidswetten door werkgevers verwacht. De Arbeidsinspectie controleert niet alleen

sectoren op basis van risico-inschattingen, maar doet dat ook met werkgevers. Dat geldt met name voor het reactieve werk van de Arbeidsinspectie, waar een melding (klacht of ongevalsmelding) een duidelijke indicatie is dat er mogelijk sprake is van niet-naleving bij een werkgever. Maar ook de selectie van werkgevers in actieve zaken vindt vaak plaats op basis van een risico-inschatting.

Omdat de Arbeidsinspectie vooral bij werkgevers met een hogere kans op niet-naleving probeert te komen, is het mogelijk dat het handhavingspercentage in een sector waar relatief weinig niet-nalevende werkgevers zijn toch even hoog is als in een sector met relatief veel niet-nalevende werkgevers. Dus wanneer bijvoorbeeld 20 zaken in sector A met 1000 werkgevers tot een handhavingspercentage van 75% leiden (15 overtredende werkgevers) en in sector B met 100 werkgevers 40 controles plaatsvinden met eveneens een handhavingspercentage van 75%, dan komen beide sectoren even hoog in de rangorde. Terwijl relatief gezien met veel meer zekerheid kan worden gesteld dat er in de tweede sector veel sprake is van niet-naleving dan dat dat voor de eerste sector kan worden gesteld.

Een tweede nadeel is dat bij weinig AMF-zaken het handhavingspercentage extreme waarden kan aannemen. Als er twee inspecties in een sector zijn geweest en inspecteurs tijdens beide inspecties overtredingen hebben geconstateerd, dan is het handhavingspercentage 100%. Dit betekent dat alleen sectoren waar voldoende inspecties zijn geweest, in de tabel kunnen worden meegenomen.

In figuur B2.3 staat ter illustratie de top 10 voor het aandeel werkgevers met AMF-overtredingen gesorteerd op het handhavingspercentage, voor die sectoren waar in de periode 2018-2022 ten minste 10 AMF-zaken zijn geweest. In figuur B2.4 staat de top 10 voor het aandeel werkgevers met Arbo-overtredingen gesorteerd op het handhavingspercentage, voor die sectoren waar in de periode 2018-2022 ten minste 7 Arbo-zaken zijn geweest.

Figuur B2.3 Top 10 werkgevers met minstens één AMF-overtreding, gesorteerd op aandeel werkgevers met minstens één AMF-overtreding ten opzichte van het aantal werkgevers met ten minste één AMF-zaak (handhavingspercentage)

Sector	Aantal werkgevers	Aantal werkgevers met ten minste één zaak	Aantal werkgevers met minstens één AMF-overtreding	Handhavingspercentage
96011 Wasserijen en linnenverhuur	241	17	14	82%
82920 Activiteiten van verpakkingsbedrijven	351	21	16	76%
SBI3 012 Landbouw: teelt van meerjarige gewassen	226	12	9	75%
46382 Gespecialiseerde groothandel in overige voedingsmiddelen (rest)	345	19	14	74%
SBI2 58-60 Overig Media	2838	15	11	73%
25610 Vervaardiging van scharen, messen en bestekken	626	10	7	70%
46311 Groothandel in groenten en fruit	824	42	28	67%
46779 Groothandel in overige oude materialen en afvalstoffen	172	9	6	67%
55101 Exploitatie van hotel-restaurants	1878	108	70	65%
55102 Exploitatie van hotels (geen hotel-restaurants), pensions en conferentie-oorden	823	48	31	65%

Figuur B2.4 Top 10 werkgevers met minstens één Arbo-overtreding, gesorteerd op aandeel werkgevers met minstens één Arbo-overtreding ten opzichte van het aantal werkgevers met ten minste één Arbo-zaak (handhavingspercentage)

Sector	Aantal werkgevers	Aantal werkgevers met ten minste één zaak	Aantal werkgevers met minstens één AMF-overtreding	Handhavingspercentage
10920 Vervaardiging van voeders voor huisdieren	67	18	17	94%
24530 Gieten van lichte metalen	29	18	16	89%
01252 Teelt van aardbeien onder glas	102	18	16	89%
01253 Teelt van houtig kleinfruit en noten in de volle grond	114	8	7	88%
10120 Pluimveeslachterijen	40	26	22	85%
SBI4 2059 Industrie: vervaardiging overige chemische producten	171	65	55	85%
20520 Vervaardiging van lijm en bereide kleefmiddelen	27	12	10	83%
20130 Vervaardiging van overige anorganische basischemicaliën	29	23	19	83%
24510 Gieten van ijzer	26	17	14	82%
43991 Heien en andere funderingswerkzaamheden	103	27	22	81%

Bijlage 3. Sectorindeling

- 01131 Teelt van groenten in de volle grond
- 01132 Teelt van groenten onder glas
- 01133 Teelt van paddenstoelen
- 01192 Teelt van snijbloemen en snijheesters onder glas
- 01200 Landbouw: teelt van overige meerjarige gewassen
- 01241 Teelt van appels en peren
- 01251 Teelt van aardbeien in de volle grond
- 01252 Teelt van aardbeien onder glas
- 01253 Teelt van houtig kleinfruit en noten in de volle grond
- 01301 Teelt van bloembollen
- 01303 Teelt van perkplanten onder glas
- 01304 Teelt van potplanten onder glas
- 01630 Behandeling van gewassen na de oogst en van zaden voor vermeerdering
- 08120 Winning van zand, grind en klei
- 10110 Slachterijen (geen pluimvee)
- 10120 Pluimveeslachterijen
- 10130 Vleesverwerking (niet tot maaltijden)
- 10200 Verwerking en conservering van vis en van schaal- en weekdieren
- 10390 Overige verwerking en conservering van groenten en fruit
- 10510 Vervaardiging van zuivelproducten (geen consumptie-ijs)
- 10710 Vervaardiging van brood en vers banketbakkerswerk
- 10720 Vervaardiging van beschuit, biscuit en houdbaar banketbakkerswerk
- 10822 Vervaardiging van chocolade en suikerwerk
- 10840 Vervaardiging van sauzen, specerijen en kruiden
- 10850 Vervaardiging van kant- en klaarmaaltijden en schotels
- 10890 Vervaardiging van overige voedingsmiddelen (rest)
- 10910 Vervaardiging van veevoerders
- 10920 Vervaardiging van voeders voor huisdieren
- 13300 Textielveredeling
- 16101 Zagen en schaven en overige primaire houtbewerking
- 16102 Verduurzamen van hout
- 16231 Vervaardiging van deuren, ramen en kozijnen van hout
- 16239 Vervaardiging van overige timmerwerk voor de bouw (geen deuren, ramen en kozijnen)
- 16240 Vervaardiging van houten emballage
- 16290 Vervaardiging van overige artikelen van hout en van artikelen van kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels)
- 17122 Vervaardiging van papier en karton voor verpakking
- 17211 Vervaardiging van verpakkingsmiddelen van papier en karton
- 17212 Vervaardiging van golfpapier en -karton
- 20130 Vervaardiging van overige anorganische basischemicaliën
- 20141 Vervaardiging van petrochemische producten
- 20149 Vervaardiging van overige organische basischemicaliën (geen petrochemische producten)
- 20150 Vervaardiging van kunstmeststoffen en stikstofverbindingen
- 20160 Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen
- 20300 Vervaardiging van verf, vernis en soortgelijke coatings, drukinkt en mastiek

20410 Vervaardiging van zeep, was-, reinigings- en polijstmiddelen
20520 Vervaardiging van lijm en bereide kleefmiddelen
21200 Vervaardiging van farmaceutische producten
22190 Vervaardiging van producten van rubber (geen banden)
22210 Vervaardiging van platen, vellen, buizen en profielen van kunststof
22220 Vervaardiging van kunststof verpakkingsmateriaal
22230 Vervaardiging van kunststof deuren en kozijnen
22290 Vervaardiging van overige producten van kunststof
23120 Vormen en bewerken van vlakglas
23140 Vervaardiging van glasvezels
23190 Vervaardiging en bewerking van overig glas, inclusief technisch glaswerk
23320 Vervaardiging van bakstenen, tegels en producten voor de bouw, van gebakken klei
23410 Vervaardiging van huishoudelijk en sieraardewerk
23611 Vervaardiging van producten van beton voor de bouw
23630 Vervaardiging van stortklare beton
23690 Vervaardiging van overige producten van beton, gips en cement
23700 Houwen, bewerken en afwerken van natuursteen
23990 Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten, n.e.g.
24100 Vervaardiging van ijzer en staal en van ferrolegeringen
24200 Vervaardiging van stalen buizen, pijpen, holle profielen en bijbehorende fittingen
24510 Gieten van ijzer
24530 Gieten van lichte metalen
25110 Vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan
25120 Vervaardiging van metalen deuren en kozijnen
25290 Vervaardiging van metalen tanks en reservoirs
25500 Smeden, persen, stampen en profielwalsen van metaal; poedermetallurgie
25610 Vervaardiging van scharen, messen en bestekken
25620 Vervaardiging van hang- en sluitwerk
25730 Vervaardiging van gereedschap
25930 Vervaardiging van draadproducten en van kettingen en veren
25990 Vervaardiging van overige metalen producten, n.e.g.
26110 Vervaardiging van elektronische componenten
26120 Vervaardiging van elektronische printplaten
26200 Vervaardiging van computers en randapparatuur
26300 Vervaardiging van communicatieapparatuur
26400 Vervaardiging van consumentenelektronica
26510 Vervaardiging van instrumenten en apparatuur voor meten, controle en navigatie
26600 Vervaardiging van bestralingsapparatuur en van elektromedische en elektrotherapeutische apparatuur
26700 Vervaardiging van optische instrumenten, magnetische en optische dragers en fotografische apparatuur
27110 Vervaardiging van elektromotoren en van elektrische generatoren en transformatoren
28120 Vervaardiging van hydraulische apparatuur
28130 Vervaardiging van overige pompen en compressoren
28140 Vervaardiging van overige kranen en kleppen
28220 Vervaardiging van hijs-, hef- en transportwerktuigen
28250 Vervaardiging van machines en apparaten voor klimaatregeling, voor niet-huishoudelijk gebruik
28290 Vervaardiging van overige machines en apparaten voor algemeen gebruik, n.e.g.

28300 Vervaardiging van machines en werktuigen voor de land- en bosbouw
28930 Vervaardiging van machines voor de productie van voedings- en genotmiddelen
29201 Carrosseriebouw
29202 Vervaardiging van aanhangwagens en opleggers
29320 Vervaardiging van overige onderdelen en toebehoren voor motorvoertuigen
30110 Bouw van civiele schepen en drijvend materieel
30120 Bouw van sport- en recreatievaartuigen
30300 Vervaardiging van vliegtuigen en onderdelen daarvoor
31011 Interieurbouw
31012 Vervaardiging van bedrijfsmeubels
31020 Vervaardiging van keukenmeubels
31030 Vervaardiging van matrassen
31090 Vervaardiging van overige meubels
32991 Sociale werkvoorziening en vervaardiging van overige goederen (rest)
32999 Sociale werkvoorziening en vervaardiging van overige goederen (rest)
33150 Reparatie en onderhoud van civiele schepen
33221 Installatie van ketels en tanks
35111 Productie van elektriciteit door thermische, en nucleaire installaties
35113 Productie van elektriciteit door zonnecellen, en waterkracht
35120 Beheer en exploitatie van transportnetten voor elektriciteit, aardgas en warm water
35140 Distributie van elektriciteit
37000 Afvalwaterinzameling en -behandeling
38110 Inzameling van niet-schadelijk afval
38210 Terugwinning van materialen uit afval
38320 Storten of permanent opslaan
39000 Sanering en overig afvalbeheer
41200 Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw
42910 Waterbouw
43110 Slopen
43340 Schilderen en glaszetten
43910 Metselwerk
43991 Heien en andere funderingswerkzaamheden
43992 Vlechten van betonstaal
43993 Metselen en voegen
43999 Overige gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw (rest)
45192 Handel in en reparatie van zwaardere bedrijfsautos (geen import van nieuwe)
46212 Groothandel in zaden, pootgoed en peulvruchten
46220 Groothandel in bloemen en planten
46311 Groothandel in groenten en fruit
46312 Groothandel in consumptie-aardappelen
46320 Groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend)
46331 Groothandel in zuivelproducten en spijsoliën en -vetten
46381 Groothandel in snacks
46382 Gespecialiseerde groothandel in overige voedingsmiddelen (rest)
46390 Groothandel in voedingsmiddelen, dranken en overige genotmiddelen algemeen assortiment
46431 Groothandel in witgoed
46499 Groothandel in overige consumentenartikelen (non-food) (rest)
46630 Groothandel in machines voor de bouw

46691 Groothandel in intern transportmaterieel
46696 Groothandel in emballage
46712 Groothandel in vloeibare en gasvormige brandstoffen
46722 Groothandel in ferrometalen en -halffabrikaten
46723 Groothandel in non-ferrometalen en -halffabrikaten
46731 Groothandel in hout en plaatmateriaal
46735 Groothandel in zand en grind
46751 Groothandel in chemische grondstoffen en chemicaliën voor industriële toepassing
46772 Groothandel in ijzer- en staalschroot en oude non-ferrometalen
46779 Groothandel in overige oude materialen en afvalstoffen
47110 Niet-gespecialiseerde detailhandel waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen
47293 Winkels in buitenlandse voedingsmiddelen
47762 Detailhandel in dieren en dierbenodigdheden
49392 Openbaar interlokaal personenvervoer over de weg
49420 Activiteiten van verhuisbedrijven
52101 Opslag in tanks
52102 Opslag in koelhuizen e.d.
52109 Opslag in distributiecentra en overige opslag (niet in tanks, koelhuizen e.d.)
52220 Dienstverlening voor vervoer over water
52230 Dienstverlening voor de luchtvaart
52241 Laad-, los- en overslagactiviteiten voor zeevaart
52242 Laad-, los- en overslagactiviteiten niet voor zeevaart
52291 Expediteurs, cargadoors, bevrachters en andere tussenpersonen in het goederenvervoer
55101 Exploitatie van hotel-restaurants
55102 Exploitatie van hotels (geen hotel-restaurants), pensions en conferentie-oorden
61900 Overige activiteiten op het gebied van telecommunicatie
64194 Activiteiten van algemene banken
68201 Woningbouwverenigingen en woningbouwstichtingen
73200 Markt- en opinieonderzoek
77320 Verhuur en lease van machines en installaties voor de bouwnijverheid en de weg- en waterbouw
78201 Activiteiten van uitzendbureaus
81210 Interieurreiniging van gebouwen
81221 Glazenwassen
81229 Overige gespecialiseerde reiniging van gebouwen en industriële reiniging (rest)
81300 Landschapsverzorging
82200 Activiteiten van callcenters
82920 Activiteiten van verpakkingsbedrijven
84110 Algemeen overheidsbestuur
84120 Openbaar bestuur op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en welzijn (geen sociale verzekeringen)
85202-85203 Onderwijs: speciaal onderwijs
85314 Brede scholengemeenschappen voor voortgezet onderwijs
85321 Middelbaar beroepsonderwijs
85323 Middelbaar beroepsonderwijs en educatie (gecombineerd)
85410 Niet-universitair hoger onderwijs
85420 Universitair hoger onderwijs
86102 Algemene ziekenhuiszorg

86104 Curatieve Geestelijke gezondheidszorg met verblijf (exclusief activiteiten van verslavingsklinieken)

86925 Ambulancediensten en centrale posten

87100 Verpleeghuiszorg

87302 Verblijfszorg met persoonlijke verzorging en begeleiding voor ouderen

88101 Huishoudelijke hulp voor ouderen en gehandicapten

93119 Exploitatie van overige sportaccommodaties

96011 Wasserijen en linnenverhuur

SBI2 01-03 Overig Landbouw

SBI2 05-09 Delfstoffen: Delfstoffenwinning

SBI2 10-12 Industrie: overige voedingsmiddelen en drank

SBI2 10-33 Overig Industrie

SBI2 16 Industrie: overige houtindustrie, vervaardiging artikelen van hout, kurk en riet

SBI2 19 Industrie: vervaardiging cokes en geraffineerde aardolieproducten

SBI2 23 Industrie: overige niet-metaalhoudende minerale producten

SBI2 24 Industrie: overige vervaardiging metalen in primaire vorm

SBI2 25 Industrie: overige producten van metaal

SBI2 29 Industrie: overige motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers

SBI2 35-39 Overig Nutsbedrijven

SBI2 38-39 Nutsbedrijven: overige afvalverwerking

SBI2 41-43 Overig Bouw

SBI2 42 Bouw: overige weg- en waterbouw

SBI2 46 Overig Groothandel

SBI2 47 Overig Detailhandel

SBI2 49-53 Overig Transport en opslag

SBI2 55-56 Overig Horeca

SBI2 58-60 Overig Media

SBI2 61 Telecommunicatie

SBI2 61-63 Overig Telecommunicatie en ICT

SBI2 64-66 Overig Financiële dienstverlening

SBI2 68-77, 79-80, 813, 82 Overig Zakelijke dienstverlening

SBI2 78 Overige Arbeidsbemiddeling

SBI2 84,99 Overig Overheid

SBI2 85 Overig Onderwijs

SBI2 86-88 Overig Zorg

SBI2 90-94 Overig Cultuur, recreatie en verenigingen

SBI2 95-98 Overig Reparatie, onderhoud en persoonlijke dienstverlening

SBI3 103 Industrie: overige verwerking en conservering van groenten en fruit

SBI3 104 Industrie: vervaardiging oliën en vetten

SBI3 171 Industrie: overige vervaardiging papierpulp, papier en karton

SBI3 232 Industrie: vervaardiging keramische producten

SBI3 235 Industrie: vervaardiging cement, kalk en gips en producten daarvan

SBI3 259 Industrie: overige vervaardiging andere producten van metaal

SBI3 281 Industrie: overige vervaardiging machines en apparaten voor algemeen gebruik

SBI3 309 Industrie: vervaardiging (motor)fietsen, invalidenwagens, andere transportmiddelen

SBI3 811-812 Overig Schoonmaak

SBI3 842 Overheid: algemeen, defensie, justitie, politie, brandweer en soc verzekeringen

SBI3 861 Zorg: overige ziekenhuizen

SBI4 1393 Industrie: vervaardiging tapijt, ongeweven stoffen, koord en overig textiel
SBI4 1729 Industrie: vervaardiging overige papier- en kartonwaren
SBI4 2059 Industrie: vervaardiging overige chemische producten
SBI4 2899 Industrie: vervaardiging andere machines, apparaten en werktuigen
SBI4 3511 Nutsbedrijven: overige productie van elektriciteit
SBI4 8531 Onderwijs: overig voortgezet onderwijs